

ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿ. ՄԱՄԼՈՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ . ԳՐԱԿԱՆ . ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

«Առշարյս» ին փոխարեւայ բոլոր խնդիրներու համար, զիմե՛

ADMINISTRATION
De la Société de la Presse Arménienne
Poste Restante Le Caire

ՊԱՅՄԱՆԻ ԲԱՍՏԱՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՍԿԻՊՈՍ և ԱՐՏԱՍՏԱՆ

Գարեկան 50 Եգ. ոգր 15 Եգ.

Վեցամսայ 25 8

Բաժանորդագրութիւնը կանխիկ է, մասնաւոր հաւանայնութեանը կը հրահարուին ծանուցումները:

Չի հրահարուած ձեռագիրները եւ չեն տրուիր:

ԱՆ ԿԱՆ ԶԱՅԱՍՏԱՆԵՐՈՐԻ Բ. ՄԵՌԻՆԵՅ ԵԳԻՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԵՆՆԵՑ, Համար 28 Հրամանագրով .
— ԿԸ ՀՐԱՍԱՐԱԿՈՒԹ ԶՈՒԵՄԲԵՐԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ —

ՆՄԱՐԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՍՈՒՐ ՄԻ ՎԵՐՅՆԷՔ, ՄՈՂ ԿԵՐԹԱՔ

Իստիքորդ գարու՛մ ենք ապրու՛մ, և այս դարը նախագատմական դարերին չի նմանում. սա հրաշագործ դար է. մարդկութիւնը գիտութեան գաղանթներին թափանցել է. մի խօսքով մարդիկ կըրթուած են բազմակողմանի կերպով. բայց որքան մարդիկ գիտութեան աստուածներ են դառնում, այնքան էլ անգիտանում են. որքան որ կապիտալը վարդանում է, այնքան էլ իւր անխիղճ աւերն է գործում, այնպէս որ մի երկու երեք վարդ վերջը մարդիկ կ'ընկն կատարելագործուած գիշատիչներ ու միմեանց պիտի պատառտեն:

Մարդիկ աւելի գազաններ կը լինին և այդ գազանութիւնները պիտի շարունակուին միշտ՝ քանի որ իրաւունքը զօրաւորինն է, քանի որ ճշմարտութիւնը վերջած է այս կործանուած մարդկութեան մէջ ինչ-քանի որ ճշմարտութեան քրիստոնէութիւնը վերջած է քրիստոնէայ աշխարհնեւրից, աշխարհը, քրիստոնէայ աշխարհը՝ պիտի լինի գոյնը իւր հարգատ գաւազաններ համար, ասում էր Տօլստոյ:

Չկայ զրկանքներ իրաւունքի պաշտպանում աշխարհի և ոչ մի արդարադատ գաղափարներում, քանի որ գոյութիւն ունի ուժեղի բազուկը, եթէ հզօրը լինի երկրագնդի միջի ամենատար մարդը նոյնիսկ, նրա կեանքը անձեռնմխելի է. նա հրամայող է, նա ճշմարտ քրիստոնէայ է:

Վերջապէս չկայ խղճի զգացումի գաղափար, որ արդարութիւնը հաւատարմութեան գործադրող լինի, լինի՛ երկնական իշխան կամ գաղափար, նախարար կամ հասարակ մանկանացու, թագաւոր կամ միջոց, նա տէր:

Այն ժամանակ որ քարի դարը փոխուեցաւ մետաղի, քարեօրտ մարդիկ իրենց ձեռքով սե չլիմանք չինցին իրենց նմանների համար՝ կաշկանդեցին նրանց պատան-անհատական իրաւունքները, ճնշեցին նրանց հողին և տէր դարձան, իշխաններ դարձան այս քարակոյտին, այս անգութ քարակոյտին որ կոչուում է աշխարհ, որը կոչուում է ՎԷՆՏերի, ցաւերի մի պոփալի վաղ, և այսօր քաղաքակրթ իրկներու՛մ իրքե նախատինք գիտութեան և յաւանքի մեծութեան, զգայուններից հարգար անգամ աւելի գոյութիւն ունի բանտերը, նրանց ստակալի պարիպները, որոնց մէջ լեցուած են բազմաթիւ անձեր, որպէս մահւան արտափելի արտաւեր մէջ ապրողներ:

Բանտ, որը բոլորէ, ծելի ու անձէ է զօրաւոր մարդկանց քար սրտերից:

Իրանցից զզուելին կայ. մարդը՝ Աստուծոյ ստեղծած մարդը, բնութեան հարազատ զուակը, որը մինչև չափահասութեան դարը ապրել է հազար ու մէկ տեսակ զրկանքների մէջ, նրան կեանքի պայքարի, գոյութեան անողոք կեանքում տանում գնդակահար են անում կամ սրանցից աւելի սարսափելի տանում կայտում են.

Կախում է մարդը իւր ճան մարդու ձեռքով. Օ՛ր . . . և ձեռքը. Բնական է կախարհի արժանի են նրանք. ըստ շատ մարդկանց սահմանափակ մտքերի, որովհետև նրանք ոճիրներ են գործել. և ոճիրագործին պետական օրէնքները, արդարադատ օրէնքները՝ հրամայում են կախելու, առանց արդարութիւնը երեւն բերելու, առանց ճշմարտապէս հասկնալու թէ՛ հանրութեան համար արժէ՛ր արդեօք այդ մարդը ապրելու. կամ պատճառները յարգելով, արժէ՛ր արդեօք այդ մարդործին կախելու:

Մարդիկ իրենք են իրենց ճակատագրի դարբնները, և շատ մարդիկ իրենց ձեռքով, իրենց անխիղճ գործելակերպով է որ ստեղծում են իրենց համար դերեկամներ:

Չկայ ոճիր որ իր որոշ և յարգելի պատճառը չունենայ. երբոր յարգելի է հզօր ձեռքերի մեծ ոճիրների պատճառները, այնպէս էլ յարգելի է հայի խնդիրների համար իրենց բազմը կորցրած մարդկանց ոճիրների պատճառները:

Այսօր Առևտարանի բոլոր հզօր ձեռքերը լաց են լինում, ողբում են իրենցից սիրուած, յարուած և իրենց շահերը պաշտպանող անձի համար. ինչպէս որ լալիս, սղուում էին սրանցից մի քանի տարի յառաջ Պէլեկէի հզօր արքանեակները. և բնական է այսօր բոլոր հզօրները որք ինչ և կ'հրամային որ թող կախուի այդ սարսափելի ոճիրագործ Բօլորովը, որ համարձակուեց սպաննելու և Աստուծոյ ընտրեալ լինի:

Մի վարկեան չեն հարցնում հանրութեան խղճի թէ՛ ո՞վ սպանեց այդ մեծ մարդուն. Բօլորովը թէ՛ իր գործելակերպը. և չեն հարցնում բազմաթիւն հասարակութեան թէ՛ այդ մարդը քանի՛ հազար ոճիրներ է գործել մինչև իր մահը, և ոճիրներ, ահաւոր ու հազար անգամ աւելի սարսափելի քան թէ խղճ Բօլորովինը. և երբոր բնութեան մէջ ամէն գործ փոխադարձաբար է, զօրաւոր բազուկները պիտի լաւ հասկնան որ իրաւունքը արդարութեան կողմն է, լինի արդար զօրաւորը կամ անզօրը և պիտի աշխատուի որ արդարութիւնը հաւատարմութեան գործադրուի, որովհետև իմաստալից և փորձաւոր խօսքեր կան որոնք ասում են զգուշ եղիք, սուե՛ն մի՛ քանդիք որ ձեռ տունը, սուե՛ն չի քանդուի. մարդու աշխատանքով, արդարութեամբ քրտինք թափած և վաստակած հացը մի կտրել, որ քու հացը չի կտրուի. կամ սուր մի շարժեր որ սրով չ'երթաս:

ԵՐԱՋ ՄԸ՛

Երկինքը պարզու էր, Պայծառ արեւ մը, ստեղծագործութեան առաջին օրուան քնքով թարթելով իր շողովը՝ ոսկեւոյ ճառագայիներու պսակ մը զրք էր կանաչակոյղ և ծաղկակոյղ հովիտներուն ու մարդագիտիներուն վրայ: Բնութիւնը նոր վերածնունդի մը նախաստեղծակին մէջ էր: Երկինքում իր նմանը մէջ էր հմայքը ցնցողից, սեր՛ր երգ մը գարձեր անասնո՛ւն. վե՛ստօրէն ներգաշնակ քաներ ամբողջ կ'ընէր. հնչուողին օրօր կ'երգէր սիրակետող կեանքին մաքրութեանը վրայ. յոյն այ կարծես իրականութեան գրկին մէջ երանութեան վայելքը լըմբոյնէր այդ ներգաշնակ մեղեդին սաղօւած:

Այս ընդհանուր գիւրգիւ պատկերին մէջ Տրիպոլի՛ն խաղաղութեան թեւերուն վրայ ընդգծման, կը մասնակցէր օրուան սուփին, զե՛ս ծաղկերը նոր բացուած իսպախան գրօշակներու նազանքստ ծածանումին տակ, որովհետև Իտալո-Յունաստանի կառուցումն ու իր անձեռներ իր շարժումովն են ինչպէս թորօրէն իրաւունքներ միանգամայն ստանդ հետեւելու այտաքին բարոյութիւններով:

Այս համայնափոխութեան ներգաշնակութեան մէջ բան մը կար միայն վրդովող, և թորթիլոյ ներքին բարեկարգութիւնը ըստ անոր այդ միայն հոգածութիւնը մ'ալ ծայր տու եր. բնութեան ծոցին վրայ այց անհնարութիւնն ալ յղկուի: Եւ տեսայ որ մարդիկ խորեցան ժողով կազմուեցաւ: Նախագահութեան անվանին կաւ և Միտիլին և Յատով գիւրգիւնն ունեւն մէջ: Ու չազիր ունկնդիրներուն կարողութեամբ օրակարգ մը, որուն մէջ առաջնութիւնը, բարդիւն մէկ ժպիտովը, որովհետև ժըպիտներու օրն էր այն, վե՛սակեր էր սա հարցին և ինչպէս պէտք է բարեկարգել Անաստուեն:

Անաստուե և բարեկարգութիւն, ցնցող բնութիւնը և նրանք քաղաքի խորեցան խմբուած բազմութեան մէջէն կարծես երկինքն այս հարցով յղի այգաշնակ մէջ գաւարումներ տեղի ունենային: Երկրի տեղեց խառնաշփոթութեան ու ազմուելը. կարծիքները կը փոխանակուէին որոտ սգին, և ահա այդ ընդհանուր միտքին մէջէն նախագահին անվան անկը պտուտ ծայն մը լուեցաւ, սե՛սակ մը գնդակի գողանջ, որուն զօրեղ ալիքներուն մէջ խնդրուեցան քիչ առաջուան գոտեմն ու գոչուելը. տիրեց խաղաղ լուսիւն, որուն մէջ յստակօրէն լուեցան քարտուղարի մը հնչուն ձայնը որ կը կարգար հետեւեալ բանաձեւը. և Անաստուե քաղաքից իստուար պիտի և ներածել ներպայցի վայիկներ և Միտիլիանիսներ և անոնց սայ կեդրոնացումն եղանակով կառավարելու իրաւունք, այնպէս՝ մեկ երկու օտուեան մէջ հրաշք կը գործուի:

Որոշումները ներածուեցան. Ըստ թէ մաքառին գրութիւնն ալ վերջած ընդունուեցան:

Սկսաւ անօրոքը ներածելի նիւթին վրայ. ընտրութիւնը կայացու Պէլեկէի քայի և Զուեցիբիայի սպարանքներուն վրայ:

Ապրանքները ներածուեցան. Ըստ թէ մաքառին գրութիւնն ալ վերջած ընդունուեցան:

Այս ենկալը ծանուած է Լ. Մկրտիչեանի յօդուածին տպարարութեանը տակ, Մոսկուայի այնպիսի ընդունելի վրջ:

էր, ինչպէս որ այն օրը կարծիքներու համար ալ մաքս չի կար:

Սկսան խնամուած ծրագիրներ գործադրութեան գրուիլ:

Երկինքը միշտ պայծառ էր և միտքորտը միշտ երանաւէտ: Որոշուեցաւ նախ՝ գրուել զինքները թիրտերուն ձեռքէն, և առնել յափշտակուած հողերը, լանձել աէրերուն, որոշուեցաւ նոյնիսկ ձիւ հող տալ յափշտակիչներուն. իրենցմէ ետ ասունուած կողպտուներուն փոխարէն. պայծառութեամբ որ իրենք աշխատին ու իրենք քաղեն: Վերջացաւ անվարկէն, կըրթութիւնը գործաւ պարտաւորիչ. հրամայուեցաւ յարգել բնակարանի, ինչքի և պատույն անբարարելութիւն, Գրքատեղէին վկայութիւնը ընդունելի հօշակուեցաւ Շէրիի գաղափարներուն մէջ: արգիլուեցաւ բռնի կրօնափոխութիւնը և աղիկ կամ կին առեւանդելը մասնաւոր գի որ Աստուած գուգեաց մարդ մի մեկնեցէ:

Եւ հրամայուեցաւ զե՛ս շատ բան. մասնաւոր ժամեկ զե՛ս շէրիի արեւելքի կրօնութեան յարգով, ամպեր, իբր նոր երեւոյթներ կուտակուի սկսան Անաստուեի վրայ այս ու այն կողմ. միտքորտը՝ ինչ որ խնդրող բան մը կը խըտացնէր հեպտիստէ ու թոքերը նեղել:

Պէլեկէայի և Զուեցիբիայի եկեղեցիները իրենք ալ չէին հասկնար թէ՛ ուրկէ էին այս նոր օրհրեւոյթները. շատ ջանք բրին, իրենց հմտութեան ամբողջ միտքերը հաւաքեցին, դարձաւ բան մը ինչ հասկնան: Սա հասկնալու միայն թէ իրենք անընտել էին այդ միտքորտին ու անոր յատկութեաններուն, և թէ իրենք զանոս չէին պտուղ տալու այն նորին վրայ որուն անընտել էին իրենց արմատները, իսկ մինչև իրենց ընտելանալը փոխարինուել պիտի զօրանար և նոր աւերներ ալ գործեր, ուստի ստոնք աւերները փոխարինուելու պիտի զօրանար (որոնց մէջ կային անվարկէն ըսուած ապրանքներն ալ շաղկեր էին բնական բերումներ) և մեկնեցան: Սա փորձառութեամբ միայն քաղեր էին և որ բարի եղանակ աւանդ թողուի երկրին, իրենց յուսման պարտաւորացած զրպաններուն իբր փոխարինուելու: Թէ քաղաքակրթութեան շտամայանքն բերուած այն սերունդը որոնք իրենց ձեռքով սերմանուած էին Անաստուեի գաղափարներուն վրայ և պատու չէին հասցնել, նոյն սերունդը՝ ցանուած բուն իսկ երկրին գաւազաններուն ձեռքով, ստատապէս պիտի պտղաբերէին, որովհետև երկրին այդ գաւազանները իրենց մայր հողը շատ աւելի լուս կը ճանչնային իրեն ըլլող զագտին յատկութեաններուն մէջ:

Ինչ կը խորհէր, հարցուցի անոնց, հայտ ինչու՞նք մինչև այսօր պտղաբերութեան անոնց հողը մնաց միշտ անմուլ, արդեօք այս գաղտնիքը երբէք չուենցան լուս սերմնացան մշակներ, լուրջ աշխատանք արժանար որ գաւազանը գոնէ մէկ քանի հատ:

— Այո՛, ինչպէս չէ:

— Հայտ ինչու՞նք պտուղ չի տուին:

— Որովհետև անոնց չի շնորհուեցաւ գործելու այն ամէն ազատութիւնը որ մենք ունեցանք:

— Ինչ բան կը պակսի ուրեմն . . .

Ձի կրցայ շարունակել որովհետև յանկարծ անեւելուց իր անքանակ անոնց, չէին կրցել աւելի տակալ մը Նորոտին ճնշող խտութեան. ուրկէ որոտուի նմանող զգրիւններն ալ ձայն տալ սկսեց էին:

Եւ տեսայ որ կը գանուիմ գործեալ

այն դարաբազդ, երանաւէտ հովիտն մէջ, ուր Անաստուեի բարեկարգութիւնը ժողովի խորհրդածութեան ստարկան էր եղեր:

Ժողովը այնտեղ էր նոյնութեամբ և այս անգամ վճռակամ խորհրդակցութեան համար գտնելու համար թէ ինչ բան էր որ կը պակսէր նախագահութեանը բազմած էր գործակալ նախկին անհնարութեանը, բայց իր ճակատը աւելի պայծառ, փորձառութեան ու կորովաւորութեան շողերով պնտագող, ժխոր ինչ ու բո՛ն չի վրդոյնցին այս անգամ այնքան զգլիւն չուայք. և իրկին արգանքն ալ խոտված չէր երեւէր աղեւս, մաքրել՝ ճշմարտին. բարիքի՛ լուսով պայծառացած իբր կը հասնային առանց ազմուելի և ահա անվարկ իրբանակուեցաւ իրենց գաղափարներուն մէջ: արգիլուեցաւ բռնի կրօնափոխութիւնը և աղիկ կամ կին առեւանդելը մասնաւոր գի որ Աստուած գուգեաց մարդ մի մեկնեցէ:

Եւ հրամայուեցաւ զե՛ս շատ բան. մասնաւոր ժամեկ զե՛ս շէրիի արեւելքի կրօնութեան յարգով, ամպեր, իբր նոր երեւոյթներ կուտակուի սկսան Անաստուեի վրայ այս ու այն կողմ. միտքորտը՝ ինչ որ խնդրող բան մը կը խըտացնէր հեպտիստէ ու թոքերը նեղել:

Պէլեկէայի և Զուեցիբիայի եկեղեցիները իրենք ալ չէին հասկնար թէ՛ ուրկէ էին այս նոր օրհրեւոյթները. շատ ջանք բրին, իրենց հմտութեան ամբողջ միտքերը հաւաքեցին, դարձաւ բան մը ինչ հասկնան: Սա հասկնալու միայն թէ իրենք անընտել էին այդ միտքորտին ու անոր յատկութեաններուն, և թէ իրենք զանոս չէին պտուղ տալու այն նորին վրայ որուն անընտել էին իրենց արմատները, իսկ մինչև իրենց ընտելանալը փոխարինուել պիտի զօրանար և նոր աւերներ ալ գործեր, ուստի ստոնք աւերները փոխարինուելու պիտի զօրանար (որոնց մէջ կային անվարկէն ըսուած ապրանքներն ալ շաղկեր էին բնական բերումներ) և մեկնեցան: Սա փորձառութեամբ միայն քաղեր էին և որ բարի եղանակ աւանդ թողուի երկրին, իրենց յուսման պարտաւորացած զրպաններուն իբր փոխարինուելու: Թէ քաղաքակրթութեան շտամայանքն բերուած այն սերունդը որոնք իրենց ձեռքով սերմանուած էին Անաստուեի գաղափարներուն վրայ և պատու չէին հասցնել, նոյն սերունդը՝ ցանուած բուն իսկ երկրին գաւազաններուն ձեռքով, ստատապէս պիտի պտղաբերէին, որովհետև երկրին այդ գաւազանները իրենց մայր հողը շատ աւելի լուս կը ճանչնային իրեն ըլլող զագտին յատկութեաններուն մէջ:

ՀԱԳԳԸ ՓՈՒՇԱՆ

ԲԱՐՁՐԱԳՈՅ ԱՏՆԵՒ ԼՈՒՋԵՒ ՀԱՆՆԻՈՒ
ԱՌԱՋ ԼՐԿ
— ԵՍՅ —
(Շար. նախորդ թիւին)

Մենք, Տրիպոլոյ երեսփոխաններս արեւմտ սրտով, սիրտը հարկին տակ կը գտնուինք մէկի մէկի թուելու թէ բարի մեր իշխած կէտերէն, Հագգը փոխադրի Դաշիլիք տակալին քաղաքակցու ու վարչական ինչ սխալներ գործեց: Առաջին և նախորդ ձեռքերն մէջ իսկ այն կողմերը գրեթէ միշտ 15000-20000 զինուոր կը գտնուէր, և ի հարկին նիզամիլէ ու միտրուս օգնելու համար 40-50,000 զինուորի ու յարկ կազմակերպուած էին և գիտակցութեան միջոցներու գործածուելու համար, Հագգը փոխադրի Դաշիլիք ո՛չ միայն այս կէտը ի նկատ չառաւ, այլ ընդհակառակն 338 կ'ըլլատ ցոյցին մէջ անտակ կարգադրութեան ներ մը ըլլաւ՝ որ Տրիպոլոյ նիզամիլէ

զորքաբանին մէկ կարեւոր մասը եմէն զրկեց. եւ զինուորներուն տեղը չըն-
ցուց. եւր զորք չըրկուեցաւ համառ
զինուորին չարի Սկիզբէն ի վեր այն-
անց երկու հեծելազորէն կը գտնուէր.
328ի ելմտացոյցով ալ ասիկա ընդուն-
ուեցաւ ու այն կողմերուն յատկացուած
էին 37րդ եւ 38րդ հեծելազորները:
Սակայն ասոնց թիւը մէկի իջուցուե-
ցաւ. հետեւաբար Տրիպոլսոյ 40 հազար
զինուորներուն թիւը այսօր ո՛չ իսկ 5000
է. թ. Սահմանադրութեան հոգակումէն
հաքը իբր երեսփոխան մեր հոս գալէն ի
վեր քանիցս զինուոր ըրինք եւ ինչորա-
զիններ ալ ներկայացուցինք որ երկիրն
ժողովուրդը իրենց երկիրը այս տեսակ
յարձակումներէ պաշտպանելու համար մե-
ծապէս կը փափաքի զինուորութեան.
հետեւաբար թէ՛ բերանացի եւ թէ՛ գրու-
ւոր զինուոր ըրինք որ զինուորական
գործողութեանց ձեռնարկուի Ասոր վը-
րայ, 328ի պիտուէին մէջ գրուեցան
հարկ եղած վարկերը, որպէսզի Տրիպոլ-
սի եւ Պէնիպոլի զինուորագրական գոր-
ծողութեանց համար պատեղ զրկուին
զեր-գնացակաւ մը, զարուգար մը,
չորս հարիւրապետ, 13 Ա. տեղակալ եւ
31 չափէ. Սակայն հակառակ ասոր.
այս գործողութիւնները այս տարի
միայն սկսան միմիայն Տրիպոլի մէջ.
այսինքն լոկ չորս ամիս առաջ Դժբաղ-
տաբար կատարուած գործողութիւնն ալ
քնաւ գոնացակաւ մը, որ երկիրն պե-
տերուն. մինչդեռ 16,000 զինուոր կար
առնուելիք, ասոնցմէ 3400ը միայն
առնուեցաւ, իսկ մնացեալները, որ զի-
նուորի իբր կամար որ ձառնալու համար
մերժուեցան: Մեր ժողովուրդին զին-
ւորական ծառայութեան մասնելու հա-
մար, ցոյց տուած խանգը այս կերպով
մարեցաւ եւ ասկայն երկիրն պահպա-
նողական միջոցներն ամբողջացնելու
համար գտնէ հարկ չդառնուեցաւ ընտի-
ներու կազմակերպութեան: Գ. Նա-
խորդ ռեֆորմն ստեղծ ի պահանջել հար-
կին, երկիրն պաշտպանողական միջոցնե-
րը ազէկ մը ապահովելու համար աւելի
քան 40,000 Մարթին եւ Շնայտէր հը-
րացաններ կը պահուէին Գուլ Օղլու
կողմէ ազգային զինուորներուն առ-
ջու համար: Այս զէնքերը կը պահուէին
մեծ խնամքով. նոր ռեֆորմն, այս հը-
րացանները Պոլսու բերուեցան, անոնց
համար, քայքայեցան զէնք չըրկուե-
ցաւ: Նախորդ ռեֆորմն ժամանակ այն
կողմերը երբեմն երբեմն կը զրկուէին
թնդանօթ եւ այլ այս կարգի հրատի-
թեր. որովհետեւ օտարները այդ ասա-
քումներուն զէնք առարկութիւններ կ'ը-
նէին, հետեւաբար մեծ զոյգութեամբ
կը կատարուէին ասաքումները: Սահ-
մանադրական ռեֆորմն ժամանակ այլ
եւս կարիք էր ասաքումները կտտորել
ազատութիւն: Ազգային ժողովը ո՛չ մէկ զը-
հողութեան խոյս կուտար պատերազմական
կոտորածներ մասին բայց քան իր իսկ չը
զրկուեցաւ մեր թշնամիներուն աչք արն-
կած այն երկիրները, որով անոնք շատ
անպաշտպան վիճակի մէջ ձգուեցան եւ ոչ
իսկ պէտք անուեցաւ բերդերը նորո-
զելու: Գ. Ոչ թէ գործադիր կատարու-

աւթին մը, այլ տղաքն իսկ զիտէին
թէ Իտալացիները կ'ուզեն տիրել այն
կողմերուն, հետեւաբար այլ կամ կա-
նուխ պիտի ձեռնարկէին իրենց ծրա-
գիրները ի գործ գնելու: Սակայն այս
մասին ալ հոգ չարեւեցաւ: Միջոց պէտք
էր որ թշնամիները այնպիսի ձեռնարկ մը
ի գործ գրած աստիճանի նիզադէն եւ
բնիկ ազգային զորքը հրամայելու կոչ-
ուելիք սպանները հոս ծառայող ըլլալին
եւ գոնէ իրենցմէ մէկ մասը ըլլալին եւ
գոնէ իրենցմէ մէկ մասը զինուոր
կան լեզուն եւ երկիրն վիճակը, ընդհա-
կանապէս այն կողմերէն հանուեցան զին-
ւորական վարժարանէն շրջանաւոր
բոլոր տեղացի սպանները եւ երկար ատեն
այն կողմը ծառայող ըլլալով տեղադր-
ւեցան ու վիճակին հմուտ բոլոր միւս
սպանները: Պէտք եղածին շափ սպայ չի
զրկուեցաւ եւ սպաններու պաշտօնները
բաց մնացին, իսկ զրկուած անբաւա-
կան սպաններն ալ տեղական լեզուին ծա-
նօթ չէին: Այս կէտին հոգ տանող չե-
ղաւ: Այդ պատճառաւ ինչճեքը յուսա-
հատ կացութեան մը մատուցեցան, երբ
կողմերուն հրամայելու այն ընկերներուն
անոնք այս պահուս զէնք առած են
թշնամիներ յարձակումներուն զէնք իրենց
երկիրը պաշտպանելու համար: Ե. Տրի-
պոլսի եւ Պէնիպոլի պաշտպանողական
միջոցները այսպէս թերի կամ գրեթէ
բոլորովին անգոյ վիճակի մը մէջ ձգել
գտաւ. հոգ ալ չարեւեցաւ ասորեստին
տեղացի խեղճ ժողովուրդին. որ հայրե-
նիքը պիտի պաշտպանէր թշնամիներ զէնք
չէր ժողովուրդը չորս տարիէ ի վեր չա-
րունակ չըրկուեցաւ հոնաք քաղաք, որ իր
ապրուստին միակ միջոցն էր. այսպէս
աներեսակաշխարհէն աստիճան սով մը
մատուցեցաւ երկու տարիէ ի վեր: Բա-
նիցս ժողովը զինուորը գրաւոր թագ-
րիներով ու բերանացի յայտարարութիւն-
ներով. բացառութիւններ տուէին. Է-
չազգը փաշայի Դատարանէն անպատեղ
մեծագոյն մասը հաստատեց մեր ըսած-
ներուն ճշգրտութիւնը. այսուհանդերձ ը-
նիկ ժողովուրդը ձգուեցաւ ծայրագին
թշուառութեան մէջ. Նախաշրջանին մի-
ջոցին երբ գացինք մեր ընտրական շը-
ջանակները, տեսնք որ սովապակ ա-
ւելի քան 200,000 հոգի իրենց սպարու-
սը հոգալու համար ստիպուեցին որ գաղ-
թել թուուեց եւ ուրիշ տեղեր, իսկ ան-
հոգի կը մտարն եւ ասպատանած են
կուսակալուցան կերպով:
(Մնացեալը յաջորդով)

ՄԱՄՈՒԼ
ՄԻՈՑԵԱԼ ԱՆՃԱՆԳՆԵՐԸ
ԵՒ
ԹՈՒՐԿԻԱ
Այ-Անրաւ կը գրէ. -- Ճշմարիտ
է որ Միացեալ Նահանգաց Նետ մեր
համալսարանները անվիճելի առա-
ւելուքներն պիտի ունենար, Ա.
մերիկան ուրիշն է եւ տէրութիւն.
Ներքէ նախամեծար պէտք էր համա-
րէինք, որովհետեւ Միացեալ Նա-
հանգաց Նետ կը քուսուտ համալսար-
նութիւն մը թուրքիան պիտի ապա-
հովէր հետեւեալ պատճառներով.
Ամերիկան գաղթականութիւն-
ներ չի մնելու հակամիտ տէրութիւն
մը չէ, այդ պատճառաւ անկէ եր-
կընչելու բան մը չ'պիտի ունենա-
լինք:
Ամերիկան ընդարձակ երկիր
մ'է՛ եւ հոն ամեն ոք իր ապրուստը
կրնայ շահել: Եւ արդարեւ Ամերի-
կան իր արդի բնակչութեան տասը
անգամ աւելին կրնայ պարունակել:
Ամերիկացիները միմիայն իրենց
գրամը կը շահաց սործեն:
Ամերիկացիները մեզի օգտա-
կար կրնան դառնալ իրենց քաղա-
քակրթութեամբ, որո՛հետեւ արդի
քաղաքակրթեալ ազգաց գլուխը կը
կանգնէր ան:
Ամերիկան ուրիշ տէրութիւն
ներէն նախընտրելի է այն պատճա-
ռաւ՝ որ անկիւս ուրիշներուն իր-
ուսնը կը յարգէ եւ հաւատարմութեան
արդարութիւն կընէ ամենուն ալ:
մանաւանդ՝ Ամերիկան հարուստ եր-
կիր մ'է մեր գրամը պէտք ու-
նեցած պարտապան, միայն անոր
քով է որ պիտի կրնայինք մեզի
պէտք եղած գրամը գտնել, եւ փո-
խառութիւններ կընքել:

ները Յրգ. և Դրգ զորարանը, հե-
ծեալ և թնդանօթաճիգ զորաց բա-
նակատեղերը. զինուորական հի-
ւանդանոցը և զպրօցը, ինչպէս նա.
և բանտերը և լաւ սպաւորութեան
ներքե մնացած է:

ԱՐՁԱԿՈՒՐԻ
Ներքին Գործոց նախարարու-
թեան Մամուլ գրասենեկին Տնօրէն
Ն. Վ. Ապտալա փաշա Սֆէրի արձա-
կուորը մէկ ամիս եւս երկարած է:
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ
Ն. Վսեմութեան տկարութիւ-
նը՝ ինչպէս կերևի՝ կատարելապէս
կաղզուորած ած չէ:

ԱՍՏՆՈՒՄ ԳԻՐԲԵՐ
ՍԱԼՐԱՒ. Ազգային Վիպասանու-
թիւն. Բաժնիքի անտիպ գործերէն-
1855 ին գրուած - սպագրութիւն
Վիէնայ Միտիթարեան Տպարան:
Այրի տիկին Աննա Բաժնի գե-
ղեցիկ յառաջաբանով մը օժտած է
Սալթին, ուրիշ օտ տողեր կը բա-
ղենք:
«Հեղինակը իւր այդ վէպի յա-
ռախարանի մէջ՝ հետեւեալ ակնարկն
է անուր իր ժամանակակից նասր-
էք-տիրն Շահին»:
«Եթէ նա կանցուցանէր իր ժա-
մանակը նախորդներին պէս, թող
գիտցած լինէ՛ր որ ժամանակը իր
պիտանները կը կատարի, Պարս-
կաստանը կը վերանորոգուի առանց
նայելու որևիցէ տիրապետողի կամ-
բէն»:
«Կէս դար սրանից առաջ՝ Բաժնի-
քի մեզ անհրաժեշտ մարգարէու-
թիւնները այսօր տեսնուած ենք ար-
դէն սկսուել են ճշգրտել և համա-
րեալ թէ կատարուելու վրայ են:
Դա, հեղինակը ընտուր տալանդի
սկզբնական աստիճանի գնահատուեց
է, և ընտրուած է հեղինակի ար-
եստի ուղղութեան արժէքը:
Սալթին մտ 540 էջերէ կը բաշ-
կանայ, Գինն է 8 շիլին:
Կեանք փոփաքողները պէտք է
էն»:

Madame Raffi
32 Richmout Gardeus, Shepherd's
Bush
London W
(England)
Մեծ քանակութեամբ պահան-
ջողները պիտի գտնեն.
Imprimerie des Mechitaristes,
Vienne (Autriche)
VAl/2 Mechitaristeng ±

ՏԵՂԱԿԱՆ
Ն. Բ. ԽՏԻՎԸ
Ն. Բարձրութիւն Խտիվոյ հին-
պէս արգէն ծանուցուեցաւ նախորդ
թուով, յառաջիկայ հինգաթի 2
նոյեմբեր, պաշտօնապէս Գահիրէ
պիտի ժաւանէ մասնաւոր կառա-
խոււրով:
Ն. Բարձրութիւն Խտիվոյ հին
և Գահատաւադը՝ միեւնոյն օրը
մասնաւոր կառախոււրով Գահիրէ
պիտի հասնին:
Գահիրէի և Աղէքսանդրիոյ
կառավարչատուններէն հրաւիրա-
գրեր պիտի զրկուին բարձրատեսիւն
պաշտօնատարներուն, վարձարան պե-
տերու և երեւելի անձնաւորութեանց,
որպէսզի կայարանը ներկայ գտ-
նուին Ն. Բարձրութիւնը գիմառ-
րելու համար:
Պատերազմական նախարարու-
թիւնը և գրաւման բանակը պատ-
րաստութիւններ կը տեսնեն որպէսզի
եղիպտական և Անգլիական զորա-
խոււրները զինուորական յարգանք
մատուցանեն Ն. Բարձրութեան ժա-
մանմանը օտով:
Ն. Բարձրութեան մեկնման ա-
տեն՝ Աղէքսանդրիոյն և ժաման-
ման ատեն Գահիրէն սովորական
թնդանօթաճիգութիւններ տեղի պի-
տի ունենան:
ԼՈՐՏ ՔԻՉԵՐ
Ամսուս 31 ին Լորտ Քիչեր
Աղէքսանդրիոյ պիտի մեկնի և այն
տեղի հանրային հաստատութիւննե-
րը պիտի այցելէ, որոյ մէջ է նաև
Վիպթորիա գողճը:
Անգլիական ներկայացուցիչը
նոյեմբեր 2 ին Գահիրէ պիտի վերա-
դառնայ:
Սրկուարթի օրը Բար-էլ
Տուպայի Անգլիական Դեսպանու-
տան մէջ Լորտ Քիչեր հրաւիր մը
պիտի տայ Ն. Վ. Հայնթի փաշայի
և Եղիպտոսի Երազուցի երեւե-
լիներու: Նոյեմբեր 3 ին Ն. Վ.
Սաստ փաշա Չաղլու ի պատիւ
Լորտ Քիչերի հոգեկրթութիւնը պիտի
տայ Սովուայ օթէլին մէջ:
ՎԵՐԱՎԱՐՁ
Նախկին նախարարապետ Ն.
Վ. Մուստաֆա փաշա մեկնի Գահի-
րէ վերադարձաւ Երազուցի:
Թեան մամուլ գրասենեակի գեր-
Տնօրէն Ն. Վ. Սուսուֆ Պէյ Սլաթ
որ իր ամառուան արձակուրդը վա-
նիւելու համար Լիբանան մեկնած
էր, անցեալ օրը վերադառնալով
իր պաշտօնին ձեռնարկեց:

ԹԵՐԹՈՆ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ ԹԻՒ 5
ԳԱՂՏՆԻՔ ՀՍԻԱՏԱՔՆՆՈՒԹԵԱՆ
ԹԱՐԳ Կ. ԻԹԻՒՃԱՆՆ

Մեր յարգելի բաժանորդներէն
և թղթակիցներէն կը խնդրուի ըն-
շախտի նոր հասցէն լաւ ուղար-
կութիւն զարմնել իսկ յօդուած-
ներու և խմբագրութեան վերաբը-
եալ թղթակցութեանց համար թեր-
թիւն հասցէն գրելէ յետոյ՝ աւել-
ցրենք: ԵՄԱՆՁԵՆԻԿ ԻՄՔՐԱԳՐԱԿԻՆ
ՄԱՐՄՆՁՅՆ:

Մեր յարգելի բաժանորդներէն
և թղթակիցներէն կը խնդրուի ըն-
շախտի նոր հասցէն լաւ ուղար-
կութիւն զարմնել իսկ յօդուած-
ներու և խմբագրութեան վերաբը-
եալ թղթակցութեանց համար թեր-
թիւն հասցէն գրելէ յետոյ՝ աւել-
ցրենք: ԵՄԱՆՁԵՆԻԿ ԻՄՔՐԱԳՐԱԿԻՆ
ՄԱՐՄՆՁՅՆ:

նի մը կրկնած կեցած էր, եւ նշանոցի
հրամանը բաւ որ օտ գոյ:
Կարապաթօ փոթով նուազանցեալ,
եւ զինքը մեծաւորէն բոժնող կենդանի
շրջանակը բացուելով պատանին ան-
ցաւ յառաջ եկաւ Մանտալիէն թող
կարտունայի մեծաւորը պատանոյն
ձեռքէն բռնեց, եւ ժողովին յուզելովով
իր բանաստեղծութիւնը շարունակեց այս-
պէս:
«Եղբարք, Պարոն Մանտալիէն եւ
Քուէրքօ տէ Հիէրօ, այս տղան Մայր
եկեղեցոյն գաւթին սինեբուն սակ զը
սած են, որ նախ պարտի մը գրպանէն
թակիկներու մը եւս ետքն ալ կուտանց
վաքի մ'ուսանողան վերակացոյին
մանրկէկ քսակը գողցեր է, Ճշմարիտ
լուրով մեծ ծարպիկութիւն բանեցուցած
է այս գործողութեան մէջ: Բայց սա ալ
ճշմարիտ է, որ մեր եղբարքութեան ան-
կամ չլինելով, մեր կարգին օրինակը հա-
կանակ վարուած է՝ ասոնց հրամանի
գողութիւն ընելով եւ մանուսանող եկեղե-
ցոյ ինչպէս յայտնակելով:
«Պարոն Մանտալիէն եւ Քուէրքօ տէ
Հիէրօ այս տղուն լաւ տրամադրութիւն
ու կանխաձայն տաղալիք զիտելով որ
կատուանայ պարտանք պիտի լինի, կը
սեն բաներ մեզի բերի հն՝ փոխանակ
մուխին (ստիկանութեան) յանձնու-
նը»:

որ թերեւս ասոր յաջող տրամադրութիւն-
ները կը խեղդէր: Այսու ամենայնու այս
տղան մեր կանոնացի զէն վարուած լինե-
լով՝ անգոյ մը մատուցուեալ արժանի ե-
ղած է:
«Դուք ի՞նչ կընէք, Պարոններ, ը-
սաւ Մանտալիէնի մօ՛ աչքը ժողովին վը-
րայ պտտեցնելով:
«Մեծաւոր իրտուք ունի մըր-
մացին աւագակները. այց տղան ան-
գամ մը մատուցելու արժանի է: Սա-
նօքիս եւ Քուէրքօ տէ Հիէրօ քիեքնուն
տակէն մոռնել սկսան այս առաջաբու-
թեան զէն:
«Անխմալ սինըքոններ, միմայ
Մանտալիէն, հոս ա վարդարանի եղբայ-
րութեան պէս է. միտ աւելն կը պա-
տասխանէ այս խաժախտը:
«Այսպիսի ընտիր ճիւրան մը ձեռք
հանել յաւելցուց Քուէրքօ տէ Հիէրօ:
«Մանտալիէն մատուցի՛ ըսին նո-
րէն քանի որ Քուէրքօնները բարեկի-
ծ ծիւղով երկու երեք երկայն ու երե-
րուն ակոտանի ցուցնելով, որք վարա-
զի վրիճակներու պէս իրենց վարի շը-
թուներուն վրայ կ'իյնային:
Մանտալիէնի անխաւով կեցած էր
բայց իր բոլորապէս անցած անցքերն
իր ուղարկութիւնն չէին իրկուելու Ուս-
տի թողուց որ յուզմունքն ինքնին հա-
զարախ յետոյ վերադառն ժողովին դառ-
նալով:

«Ի՞նչ է ձեր կարծիքը, պարոններ»
ըսաւ այնպիսի ձայնով մը՝ որ աւելի հը-
րամայական էր քան թէ յարգական, Ա-
մենի ալ լոնցին, եւ այն առաջ զէնքն
ըր կրտարական եւ կողմ հնազանդութիւն
ըր ցոյց տուին, որ հասարակ էակներու
միտակն յատկութիւնն է մեծանանձար
մանրոցը առջեւ:
Միայն երկու կուսութիւնն աչքեր
նուն ծայրով զգոն էր զպարտի հայ-
եացք մ'արձակեցին իրենց մեծաւորին
վրայ:
Մեծաւորը չնչմարել ձեւացուց ա-
նոնց այն նայուածքը, եւ վերստին ժո-
ղովին դառնալով:
«Պարոններ, ըսաւ իմ կարծիքս
այն է, որ այս պատանին կանխաձայն
հանձարը նկատելով, եւ միանգամայն ի
չնորն մեր գերապատեալ եղբարք պարոն
Մանտալիէնի և պարոն Քուէրքօ տէ Հիէ-
րօի՝ որ այս տղան կը պաշտպանեն, իմ
կարծիքս մեջ է. կընքմ. որ այս պատան-
ին մեր մէջ ընդունելու իրաւունք
ձայն եղբարք, աշակերտութեան տարին
իրեն շնորհելով, եւ տուելի քոջայնե-
րութեան համար յառաջադէմ աշակերտ-
ներուն յատուկ եղած ամեն արտօնու-
թիւններն ալ շնորհելու ասոր. միայն
թէ, մեր ուրիշ ամեն եղբարքներուն
պէս՝ սա ալ եղբարքութեան տորքերը
վճարէ, եւ Աստուծոյ լուսման տայ: Մէկ
խօսքով այս տղան եւ իմ պաշտպանու-

ն. վ. Եռուսթ պէջ խաթան
ապատարհ անձնաւորութիւնն է,
որ Երկրպետս գտնուող Սամանյի գին.
որներուն յանձնման համար թոր. բ.
կառավարութեանն եղած գիծովին
առթիւ իրեն եղած հարցման մը
զեղեցիկ և տրամաբանական պա-
տարան մը տուած էր, որ իր ժա-
մանակին լոյս տեսաւ Արշալոյսի
մէջ ևս :

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆ

Քրօնիք հիւանդութեանն տառա-
պող Աթիլէ անուն տեղադրի մը, աշ-
խատելու անկարող ըլլալուն համար
յուսահատելով, իր սենեակին մէջ
փակուած և ափս ֆինիք խմելով
անձնասպան եղած է :

Գրացիները տեսնելով որ իր
սովորական ժամուն չի մեկնիր յու-
սահատ անձնասպանը, ոտարկանու-
թեան իրացուցած են որ դուրս բա-
նալ տալով ներս մտած և մահը
ստուգած է :

ՊէՅ ՄԸ

Ստիկանատան պաշտօնատար
մը իր պաշտօնը չարաչար գործա-
ծած է հետեւեալ պարագաներու
մէջ :

Պէյ մը որ վերոյիշեալ պաշ-
տօնատարին բարեկամութիւնը կը
վայելէ եղբոր, հինգ ոսկի մօրհա-
նու փոխ առած կըլլայ ֆէլլաճէ
մը, որ պայմանաւորաբար լրման կը
պահանջէ իր գրամը :

Պարտապանը բարեկամալով իր
պաշտօնատար բարեկամին կիւ-
նէ եղբոր թիւնը, որ պահանջատէրը
կանխելով կը խոչտանալ չարաչար,
իր բարեկամին հաճոյք պատճա-
ռելու համար : Բայց եկու տես որ
ֆէլլաճն ալ ձրթօրէն 8 օր բանտ
մնալէ յետոյ, կը բողբէ առ սր անկ և
հիմայ պաշտօնատարն է որ հաշիւ
տալու հարկին ներքե գրուած է :

ՌԻՐԻՇ ՄԱԼ

Տեղական թերթերէ անոնց ի-
տաւարներու դէմ Պոլսոյ ընկու-
համար ըրած թերթարանքը անօ-
գուտ անցած է : Անոնց ալ օրեր
ոտարկանական պաշտօնակ մը, բա-
նի մը պէտէվներու հետ Ռիբամի.
տի գծին վրայ գտնուող սրճարան
մը կը մտնէ և անոր խաշաղի տե-
րբօրս ծանր և յոյժ նախատական
խօսքեր կուզի :

Իտալացիները թէ և նոյն պա-
հուն լուս կը մնան կուսի պատ-
ճառ չի տրուելու համար, բայց ի-
տալական հիւպատոսարանը գործը
կը հետապնդէ նորանոր անախոր-
ծութեանց առկը առնելու համար :

« ԱՐՇԱԼՈՅ » Ձեռն-Քէ ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ
+ԹԳ+
Իսան Խալի՛ Տիար Տեր Անդրեաս-
եանի ֆոյլ :
Պէն - Կլ - Սուրենի Տիար Գ. Տաւ-
կանեանի :
Պապ - Կլ - Խալի՛ Տիարց Պերպեր-
եան եղբարց՝ եւ Գաբէ Շիշարի Տեօրիմու-
րեան ֆոյլ :

Ա.Ձ.Գ.Ա.Յ.ԻՆ

Պոլսոյ Կեդրոնական Վարչու-
թեան Ազգ. Երեսօխոսան Ժողովը
մէկ քանի յայտարարական նիստերու
մէջ տակաւին չ'իջրցաւ իր կաթողի-
կոսական ընտրութեան պատգամա-
ւորները և թիկնածուն նշանակել :

Երկրպետս այդ մասին աւելի
բարդաւոր եղաւ : Գրչի հարուածով
իր պատգամաւորը և կաթողիկոսա-
կան թիկնածուն ալ նշանակեց - Կա-
րապետ Եպիսկոպոս Մկրտիչեանը :

Բայց այս որոշումներէն յետոյ
քաղաքին մէջ կաթողիկոսական ընտ-
րելի սահմանուած Եպիսկոպոսին
չուրջ շուրջները շարունակ :

Երկրպետսի կաթողիկոսացուն եր-
կու զլիսաւոր աչքառու թերու-
թիւններ ունի, կ'ըսեն : Մին՝ համ-
բաւաւոր արուեստը մը ըլլալն է,
իսկ միւսը - Մկրտիչեանի ըլլալը :

Սակայն մակնաւորները չուրջ խոչ-
դիր յարտադրանքներ կան՝ որոնք
գերազանցապէս ընտիր Ազգային
անհատներ են : Մկրտիչեաններ կան՝
որոնց բունը օձ է, ստուերը կարծե-
իսկ թեքը չըլլիկ, ու իրենց գլու-
խը այդ երրորդութեան վրայ կը
ստատանի : Մկրտիչեաններ ալ կան,
որոնք որչափ որ Սփինքսի կեղե-
ւին մէջ ծածկուել ուզեն, դարձ-
եալ համարաւոր վատեր կը մնան
յուշ ամենեցուն . . .

ՊԱՏՄԱՄԱՐՈՒՄ

Ի՞նչի մը եկեղեցական պատգա-
մաւորը ըստ օրինի Առաջնորդը կըլ-
լայ. սակայն մեր Երկրպետսի Ա-
ռաջնորդը այս տարի իր տեղէն
չարժիլ չուզեր եղբոր, մանակցելու
համար կաթողիկոսական ընտրու-
թեան, հիւանդութիւն պատրուա-
կելով :

Ըստդեր կան թէ՛ Երկրպետսի
Առաջնորդը ոչ թէ հիւանդութեան
պատճառաւ է որ Ռուսիա չի մեկ-
նիր, այլ ճանապարհածախք քը-
ուէարկուած չ'իլինելուն համար :

Երկրպետսի Երեսօխոսաններն ալ

տեղ կայ որ չափազանց ժլատ կըլ-
լան . . . Մարգու մը 25-30 ոս-
կի ամսական տալէ յետոյ, Կաթո-
ղիկոսական ընտրութեան ճամբա-
ծախք մ'ալ չէին կրնար վրան բար-
գել . . .

ՀԵՌ-Ա.Գ.ԻՐ

Փարիզ 24 Հոկտ. - Անգղիական
արքիւրներն առնուած տեղեկութեանց
համաձայն, Պենկազի նրբակոնո-
թեան ասեւ բրիտանական հիւպատո-
սարանը վնասուած, և Հիւպատոսը
վիրաւորուած է : Այս պատճառաւ
անգլիոյ և Հոռուի միջև բանակ-
ցութիւններ սեղի ունեցան :

Հոռու 24 Հոկտ. - Պենկազի
պատերազմը յորջ պայմաններու մէջ
սեղի ունեցաւ : Վեց հարիւր բորի
զինուորներ 5000 Արաբներու հետ
պատերազմին մասնակցեցան : Ի-
րենց կորուստը 400 մեռեալ և 1200
վիրաւորուածներ են : Պաշտօնապէս
կը յայտարարուի թէ՛ նրբակոնոթի-
ւեն պատճառաւ վնասուածը թերեւ
են :

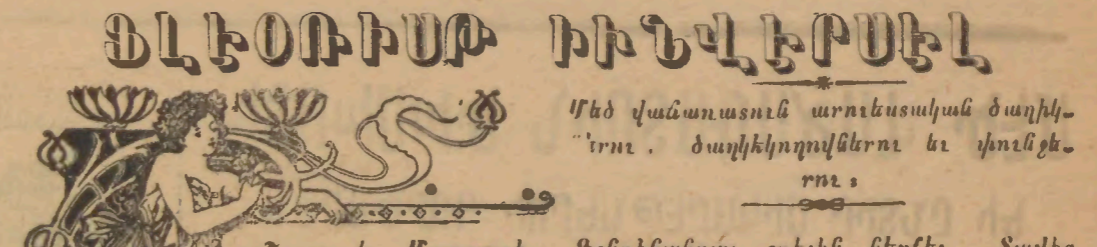
Մայրա 25 Հոկտ. - Պենկազի
սուսուցում և մասնակցութիւն համաձայն,
ուրբակոնոթի շատ մը վնասներ պատ-
ճառու և ժողովուրդը անորոյի
մասնակցեցան : Մարտիկներու կեղե-
ցին մասաւր իրիւմ է և ուրք հո-
գիներ մեռած և 10 հոգիներ ալ
վիրաւորուած են : Անգղիական հի-
պատոսարանը շատ վնասուած՝ և
հիւպատոսը վիրաւորուած է : Ես
մը բրիտանացի Հրեաներ Անգղիա-
կան հիւպատոսարանը արտասանած
ըլլալով, անոնցմէ շատերն ալ վի-
րաւորուած են :

Չուրու 25 Հոկտ. - Կառա-
վարական հրահան մը քննակցելու
րուս կարգի արեւուն մարք մեկն-
ելէ յետոյ դուրս ելլել : Արաբ ֆա-
ղափապու գորսց մէկ մասին սեղ
Իսալացիներ դրուեցան : Երեսու-
նի յաի Մարա պատճառներ հրա-
ցանի բռնուեցան :

Մայրա 26 Հոկտ. - Երկու
հարար արաբներ մերթապաշտեցան
ֆաղափա և օխախիւն մէջ, և
բարական բռնով պատճառ գեմեր
գրաւուեցան : Ռազմաբերկերով
չեցուն գորսիւղիղ (huttas) կրակի
սրուեցան :

Հոռու 26 Հոկտ. - Արաբները
բորի գորտերուն հետ միացած երեկ
ստատոս պաշտուեցին Հօնի գորս-
գունները : Պաշտուածները կարեւոր
կորուստներ ունեցան : Պաշտուած
վիճակ հրատարակուեցաւ :

Մանասար 25 Հոկտ. - Խոր-
դարակին բացուել սեղի ունեցաւ :
Պարոն Տալիս Մայրոն հարցուց թէ
ի՞նչոյ համար կատարուեցան իս-
խաջ-բորի միջադէպին համար իր
միջախոսութիւն չ'ընտրեց : Պ. Էս-

Տարա և Մարապի, Գոնրիւնը օրիշին ներքե. Տալիզ
Պրայնի մախիլն վաճառասուն տեղ :

ՏԻՐԻ ԼՈՒՍԻ Պ. 201Ա.ԳՕՅ

Պատեւ ունի ծանուցանել արգոյ հայ հասարակութեան
թէ՛ իր Եարա Էյ-Միւզէյնի և Եարա Ապտ-Էյ-Ազիզի ծա-
ղիկներու վաճառատուները փոխադրելով Եարա Էյ Մարա-
պի, Տալի Պրայնի նախկին վաճառատան մէջ կեդրոնացուցած է
և անմրցելի աժան գիներով կը վաճառէ արուեստական ծա-
ղիկներ, ամենաշքեղ կողմեր, հարսանեկան զեղաւէն ծաղ-
կիւններ, կանանց զիւրաքներու յատուկ փնջակներ և
յուզարկաւորութեանց ծաղիկապակներ :

Թե՛ որ, սակայն ծաղիկիւններն ալ կը պատրաստուին սոյն վաճառատան մէջ
Մի՛ գիմէք օտարազգիներու, որովհետեւ Fleuriste Universelle վաճառատուը
միակն է որ այդ ամեն մեծ ու պզտիկ վաճառորդներուն կը հայթայթէ արուես-
տական ամեն տեսակի և գոյնի ծաղիկները :

Ասիկա ամենատոյց իրողութիւն մը ըլլալով, գիւրիւն է հաշուել որ
այս վերջիններս բուն գինէն աւելի շահով մըն է որ պիտի վաճառեն իրենց
զիւրաքներուն : միւշտու ուղղակի Fleuriste Universelle վաճառատուը գիմելով
տարակոյս չկայ թէ՛ անոնց շահածն ալ ձեր քսակը պիտի մնայ :

Բուրի քսակ թէ հրապարակային յա-
ցարարիւն մը պատճառ չ'ընտրուի
Պատասխանելով Պ. Պալմարի Պ. -
Էստի քսակ թէ՛ սաւն և իկնց օ-
րեն Պ. Էստար Կեյն արտաբեր
դախակաւորութեան միջախոս - մէջը
ըլլալով Մարոխիլը - հրապարակա-
յին տեղեկութիւններ պիտի սայ :

Տրիպոլի 25 Հոկտ. - Գերմա-
նական հիւպատոսարանի գալստը
հրապարակաւ հրացանի բռնուեցաւ
պատերազմական ասեւիկ վճռով,
որովհետեւ դաշտայնով Իսալական
գոր մը վիրաւորուած էր :

Տրիպոլի 25 Հոկտ. - Կառա-
վարական հրահան մը քննակցելու
րուս կարգի արեւուն մարք մեկն-
ելէ յետոյ դուրս ելլել : Արաբ ֆա-
ղափապու գորսց մէկ մասին սեղ
Իսալացիներ դրուեցան : Երեսու-
նի յաի Մարա պատճառներ հրա-
ցանի բռնուեցան :

Մայրա 26 Հոկտ. - Երկու
հարար արաբներ մերթապաշտեցան
ֆաղափա և օխախիւն մէջ, և
բարական բռնով պատճառ գեմեր
գրաւուեցան : Ռազմաբերկերով
չեցուն գորսիւղիղ (huttas) կրակի
սրուեցան :

Հոռու 26 Հոկտ. - Արաբները
բորի գորտերուն հետ միացած երեկ
ստատոս պաշտուեցին Հօնի գորս-
գունները : Պաշտուածները կարեւոր
կորուստներ ունեցան : Պաշտուած
վիճակ հրատարակուեցաւ :

Կ. Պոլիս 26 Հոկտ. - Սալոնի-
կի երեսօխոսանը Բանի պէյ Տրի-
պոլի կը մեկնի, ստժամանակայ
կատարարութիւն մը հաստատու
համար :

Մայրա 26 Հոկտ. - Զրոյց կը
ըլլի թէ՛ սեղապիներու մէջ շարժում
մը կայ երեսօխոսաններուն դէմ, ա-
նոնց գեմերը գրաւելու և քննա-
րանները խոչտուելու համար :

Պերլի 26 Հոկտ. - Կազմէր քը-
ծրակազմի տեղեկութեանց համա-
ձայն, Իսալացիները 300 մեռեալ
ունեցան և Հոկտեմբեր 23ի ընդ-
հարման մէջ : Արաբները ի սկզբան
պատերազմին մեռացուցան են և յե-
ոյ յանկարծակի թերած են իսա-
լացիները :

Մայրա 27 Հոկտ. - Տրիպոլի
հասնող ճամբորդները կը պատմեն
թէ Հոկտ. 23ի պատերազմը շատ յու-
ղեղ է : Թորքերը փախուստ
չով անպատեհները ֆաշտած են և
յեսոյ անմիջապէս պաշտած են ի-
սալացիները : Ես մը սղաներ գե-
րի բռնելով կախած և հաշիւած են
(mutiler) :

Տրիպոլի 27 Հոկտ. - Թորքերը
և Արաբները երեկ ստատոս Մարսի
և Մէլիանի Իսալական գծերը
պաշտած և կասաղի հրացանադ-
րութեան մէջ բարական յաւաք գեւ-
ցած են, բայց յեսոյ մեծ կորուս-
ւերով և ֆաշտած են :

ՊԱՇՏՈՆ ԿՈՒՂՁՈՒԻ

Երբտ սարգ մը որ գիտէ հաշուա-
կալութիւն, հայերէն ֆրանսերէն և
թուրքերէն գրել, կարգալ ու խօ-
սիլ յունարէն և Արաբերէն լեզու-
ները, և մասնաւոր ազգեկն է տաւե-
տրական գործերու : պաշտօն կը փնտը
վաճառատան մը մէջ, ըլլալ քաղաքի
ըլլալ չըլլալով զեղապաղաքներու մէջ :
Դիմել օկրայալստի խմբագրատունը :

ՄԱՆՏԻՐՈՍ ԹԱԴԵՆՍԵԱՆ

ԴԵՐՁԱՎ ՎՍԱՄԱՍԿԱՆ
Տարա Սահա, Օոսոզլու Պաքի
նորակաւոր վաճառատան մօտ
Թիւ 11

Անոնք որ ճաշակաւոր գոպիւն մ-
ուսնելու համար զանազան տեղեր գի-
մած ու ցփոն մնացած են, թող զի-
գամ մը մեր վաճառատուները այցելեն -
պատրաստ են իրենց նոս պայմանաւոր-
ելու որ՝ եթէ իրենց յանձնարարութիւնը
նը գոհացուցի չ'զոտեն, կանխավճար
ամբողջովին ետ պիտի ստանան :

Այս պայմանը՝ ճաշակաւոր հազ-
ուելու փոփոխութիւններու համար, նը-
պատաստուր անիթ մը պիտի ըլլայ :
Ապտիկ ապագրանքները նկատու-
ղութեան չեն առնուիր, և անոնք որ
ինծի կը գիտեն, զիւրաւ կրնան ըմբո-
նել ապագիկին տարբերութիւնները
թէ՛ գործի մարտութեան և թէ՛ գի-
ներու մասին :

185 ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԹԱԴԵՆՍԵԱՆ
Պատասխանատու և Հրատարակիչն
Ե. ԹԱՐՈՍԵԱՆ ԵՒ Գ. ՓԱՒԱԶԱՆ
Imp. Jean Politis

Թե՛ ան ներքե կանոնում Հիմայ աւել-
ցուց մեծաւոր իր ազգու ձայնովը, թէ
որ ձեռքէ մէկը դիտողութիւն մ'ունի Ը-
նիւրի, թող խօսի :

Ամենն ալ լուս կեցան : Սէրէնանե-
րէն մէկ քանին հաճելի նայուածք մը
ձեռքին մանկամարդ Գարապաթի վրայ,
որ իրտա ցեղեցիկ պատանի մ'էր :

Ապուշ անասուններ, մրմառցի
կուսքները :

Ըսել է որ, պարոններ, յարկը
Մանտաթիւնի, ձեր կտմքն ալ իմինիս
համաձայն է : Զարակալ եմ :

Այս ըսելով՝ նորէն կարապաթի
ձեռքէն բռնեց, և զատ զատ ժողովա-
կանաց ամեն մէկուն ներկայացուց, որք
եղբարական համարը տուին անոր
Մեծաւորն ալ նոյն պատանին ըրաւ, և ի-
րենց կարգին յատուկ ծանօթական նը-
շաններն ու ողջունի, ձեռքը սովորեցուց
անոր վերջապէս մագաղաթ մը տուաւ
ձեռքը, որու վերայ կարտունայի եղբարց
պարտականութիւններն ու արտօնու-
թիւնները գրուած էին :

Արարողութիւնն այսպէս լինալէ
ետեւ, կարապաթօ գնաց ասպակութեան
նոր ընկերներուն մէջ կանխեցաւ :

Թե՛ սոյ մեծաւորը գրապանին անչա-
թուղ մը հանեց՝ աղաւաղ գիրբով :

« Եղբարք, ըսաւ, ահա ձեր կատա-
րիկը գործողութիւնը :
« Երբք միջոտիւն (1) հար եղածին
(1) Դաշոյնի հարուած :

չափ թիւն. մէկը սեւ ընչաքով գե-
ղեցիկ երեխատարի մը, որ ամեն իրի-
կուն ժամը եօթնին (ըստ երկրպագոց)
Թորանայի կամուրջէն կանցելի Բար-
ձրահասակ եւ վայելչազմէ՛ պարոն մ'է,
ծիրանեղուն վերաբերով : Այս միջոտ-
րիւնը յիսուն ղէալի (1) կարուած է.
սակից զատ շինք հարկը մարազէտիս (2)
ալ խոտոտացած է՝ թէ որ միջոտիւնը
եքսին արուի և վերքին նշարը մնայ
Ստակը վճարողը զեղեցիկ և մանկա-
մարդ տիկին մ'է : Այս գործը, Պ. Կա-
րապաթի, քեզ կը յանձնեմ, գիտնալով
որ զեղեցիկ սեռին հաճոյ լինելու փոյթ
ունիք : Աս գործին ձեռք երեսունեւեօթ-
նուկէս ղէալ վարձը կայ, առանց հաշ-
ւելու հինգ հարիւր մարազէտիս պարգե-
ւը՝ որ տիկինը պիտի սայ քեզ՝ եթէ
յայտողիս միջոտիւնը երեսին վրայ անըն-
չելի սպի մը յորինել, որ գերութեամբ
կրնաս ընել՝ եթէ քաջախի մէջ լուծ-
ւած քիչ մը ձանձախարիթ քսեա վէրքին
վերայ :

Այս ըսելով՝ մեծաւորը սեւ հեղու-
կով սրուակ մը տուաւ. կարապաթի
« Երբորք միջոտիւնը, շարունա-
կեց մեծաւորը քատուն ղէալի կորուած

(1) Արած զրամ Սպանիայ գրեթէ
4 երեք շորորք զօրուշ արժողութեամբ
(2) Պղինձ զրամ Սպանիայ գրեթէ 3
փարայ արժողութեամբ : Այս գրամը հի-
մա չկայ :

է, և պիտի արուի Փրկութեան (1) վա-
նուց արքային, որ ապաշխարող միանձ-
նուհի մը փախուցիւր է գաւառական մե-
ծաւորին ձեռքէն : Ստակը նորին գրեթե-
շանկութիւնը պիտի վճարէ և չորս
տուպլոն (2) ալ պարգեւ կը խոտոտայ
եթէ արքային մէկ աչքն ալ հանելու
յայտողինը վաճառքի փախուցած միանձ-
նուհին զեղեցիկ աչքերու սիրահար է և
ղեր :

« Կը կարծեմ որ չորս տուպլոնը չը
փախուցնելու համար այս միջոտիւնը
պարոն Մանտիւնայի պէտք է յանձնեմ,
և իր սիրուն Գրեթիլիան ալ օժանդակ
տամ, որպէսզի Փրկութեան ուխտին վե-
րապատելի արքան յարմար տեղ մը
լնրէ վարպետութեամբ, և պարոն Մա-
նտիլին ալ իւր պաշտօնն յայտնութեամբ
կատարէ : Ահա ձեզ երեսուն ղէալ, և
Սուրբ Կոյնն ալ մի՛ մոռնաք (3) : Զորս
տուպլոնը Սէրէնային պիտի լինի :

« Այո՛, այո՛, յանձն կանուած, տէ՛ր

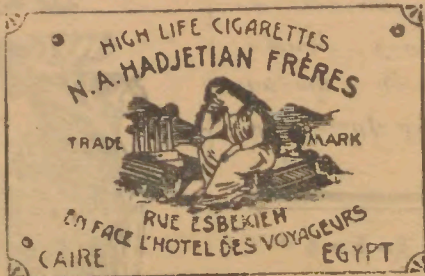
(1) Կրօնաբար միջոտիւնը
այլազգեաց ձեռք գրի ինկող բրիտան
եաներն ազատելու համար 1225ին Սպա-
նիոյ մէջ հաստատուած :
(2) Ոսկի զրամ Սպանիոյ գրեթէ
90 զօրուշ արժողութեամբ :
(3) Կարտունայի եղբարիւններ իրենք
կատարած գործողութեանց արգիւնդին
մէջ երբորք միայն կանուելին, որ է ալ
զարձալ փոքր բաժին մը կը հանելին
քաւարանի հոգիներուն համար, և ըս-

է, և պիտի արուի Փրկութեան (1) վա-
նուց արքային, որ ապաշխարող միանձ-
նուհի մը փախուցիւր է գա

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԾԻՍԻՈՒՑԻ

ԵՒ ԸՆՏԻՐ ՍԻԿԱՐԵԹՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՎՍԿ - ԷԼ - ՊԻՐԷ ԲՈՂՈՑ ԷՕՁՊԷԲԷ

ՍԵՓԱԿԱՆԱՏԵՐԲ

Ն. ԵՒ Ա. ՀԱՃԻԹԵԱՆ ԵՂԱՐԱՐԲ

ՅԱՏԿԱՆԵՐԸ ԻՐՆԵՑ ՎԵՐԱՊՈՂՆԱԼ Է:

Ն. ԵՒ Ա. ՀԱՃԻԹԵԱՆ ԵՂԱՐԱՐԲ

ԼՈՍՏ ՏԵՍՍԻ
ՊԱՏԿԱՆԱՏԵՐԻ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԲԱՌՈՒՄԻ
ԱՆՆԱԿԱՆՆԵՐԸ - ՀԱՅԵՐԵՆԻ
Չ. Տ. Ս. ՓՈՓՈՂՆԵԱՆ
1136 ԷՋ - 800 ՊԱՏԿԵՐ

Հոյակապ աշխատութիւն արժանացած բազմաթիւ գնահատական նախաձեռնութիւններու և եղանակներու արժեքներու և անմոռելի իրատեսակներու մէջ, Պատկերազարդ Անկախ-Հայ Փափազեան բառարանը պատրաստուած է մեծ խնամքով և զիջարար հետազոտութեամբ Websterի Cassellի ամենալայն թաղարկը և զարգարուած է 800 բնօրէն պատկերներով, որոնք ուղղակի Ամերիկայէն բերել արուած են Websterի հրատարակչներէն: Անգլիկէն հոմանիշներ բառերու տակ կերպարուած են թարեւումն Websterի Վանաւոր յանրապետութեան մը Անգլիկէն և Ամերիկէն ոճերու և ստացուածներու օրինակներով բացատրուած: Մասնաւոր յանրուած բառարան մը Անգլիկէն նոր ուղղագրութեան: Արդէն հոգ տարուած է սոյն բառարանը թիւ իր ներքին պարունակութեամբ և թէ արտաքին կազմով ամենալայնահաս և անմոռելի ընդունար: Ընտիր պարունակութեանը ընտիր թիւով, ընտիր կազմով: Անկախ-Հայ պատկերազարդ Փափազեան բառարանը կը վաճառուի մասնաւորապէս պատրաստուած տպագրութեան մէջ: Գինը յաթկազմով 70, իսկ կիսակազմով 75 դրանկան: Գոտի ծախքով 75 և 80 դրանկան:

Արեւելեան ընտիր ծխախոտներէ պատրաստուած թարմ սիկարէթներ անմոռելի աման գներով ունենալու կամ վայելելու համար, ամէն անգամ և ամէն տեղերէ աւելի պէտք է նախընտրել մեր վաճառատները:

Առաջնակարգ տեսակներէ Եւրոպական սիկարէթներ: Լաւագոյն զանազանութիւնները գտնելու համար հարկ չ'կայ հոս ու հոն ժամականաւ ըլլալու բաւական է անգամ մը անպատճառ այցելել մեր վաճառատներին:

Պարսկական ամենալայն թիւ մպէքի ալ և ալ տեսակները բացի մեր վաճառատներէն, ուրիշ տեղերէ գնելու պարզապէս սխալ է:

Մեր վաճառատները վերջապէս, զինքնու ամանութեամբ, տեսակներու բազմապնդութեամբ ու ճոխութեամբ և ալ ամէն տեսակներով, և մասնաւորապէս գործածել որչա՞մ սպարանքներուն թարմ և թեւեմբը անմոռելի է, որուն անմոռելի ապացոյցներէ մին ալ զարգացած եւրոպացիներէ օրըստ օրէ մեծ քանակութեամբ և ստուար թուով եղած յանձնարարութիւններն են:

ՀՈՐԻԶՈՆ

ՀԱՅՈՐԴԱՆ Ե ՔԱՅՈՒՆՈՐԳԱԳՐԱՐԵՐՆԵՐ

1911 ՅՈՒՆԻՍ

ՀՈՐԻԶՈՆԸ

Հրատարակուելու է մօտ աշխատակցութեամբ

Է. Ա. ԱՂԱՅԵԱՆԻ, ՅՈՒՆԻՍԱՆԻ ԼԷՕԻ ԵՒ ԵՐԻՎԱՆԶԱՆԻ
Բաժնեգիրն՝ տարեկան Պարսկաստան 10 ռուբլի. Թուրքիա

130 դուրուշ. Ամերիկա 6 դուլար. Եւրոպա 30 ֆրանկ.

Rédaction du Journal «Horizon»
Tiflis (Russie-Caucase)

ՎԻՃԱԿԱՅԱՆՈՒԹԻՒՆ

Նպաստ Ազգաստիւնում Ընկերութեան
108 ԵՐՈՒԹ ԹԻՐՈՒԹ

Գահիրէ 22 Հոկտեմբեր 1911
ՄԵՏ ՍՐՃԱՐԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆԻ ԱՌՋԵՒ

Ետևող թիւեր
ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՐԳԵՒ

26592	Դրուշ Ուլ	8000
14667	,	800
1648	,	400
28544	,	400

200 Ղ. Ո. շահող թիւեր

20006 2395 18906 13079 28041

80ական Ղ. Ո. շահող թիւեր

92 924	1584	2217	2276	2537
2985	3227	4068	5334	5373
5963	6347	6380	6637	7091
8130	8551	0086	10551	11296
11580	12297	12353	13263	13383
13871	13825	14468	14656	16680
18195	18679	18936	19436	20063
20329	20634	20748	21246	21745
21937	22005	22026	22862	23289
24057	24075	24323	24561	25128
25249	25913	25654	26345	27167
27811	27932	27998	28269	28759
	29031	29241		

Չանօթ. - Կէս տոմսակը առանձին
ներկայացուած տոմս արժէքէ գուրի է
և չի վճարուիր:

ՉՈՐՈՒ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՉՆԵՐԸ

ԱՐԳԱՍԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
Հեղինակ ԷՄԻԼ ՉՕԼԱ
Թարգ. ԵՐ. ՕՏԵԱՆ
Հրատարակելու է և գնելու
համար պէտք է դիմել Կ. Պոլիս
Չարգարեան կղզայ Կրատունը:

ՇԵՐԱՍ ԱՊՏ - ԷԼ - ՈՂԻՉ
ԹԻՒԻ 5

Երկար տարիներէ ի վեր ընդհանուր Ամերիկէի և Տաճկաստանի մէջ, մեր հնարած մազի ներկերը և մասնաւորապէս մազերը երկրորդը համար, պատրաստած ճեղքակալ լաւ ընդունելութիւն և յաջողութիւն գրատու է: Արեւմտեան աշխարհի քրիստոնէական շուկայի մէջ զարգացած ենք, որուն յատկութիւնները շատ գոհ պիտի ձգեն մեր Պատրաստարարները:

Սոյն բազմաթիւներէն գործածողները պիտի ունենան զէտքի փայլունութիւն, մորթի կակաթութիւն և զէտքի գեղեցկութիւն. մասնաւորապէս զէտքի վրայ գտնուած բիծերը որ առաջին անգամ գործ սկսելով պիտի անյայտանան:

Մ. ՍԱԳՆԱՆ ԵՒ ՈՐԳԻ

ՄԻՆԿԸՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ Ժ. ՆԱՅՏԻՆԿԵՐ

Պալատի փողոց. Խաչնէսարի սեփականութիւն, Պրիսթօլ Օթէլի ճիշտ դիմաց Գաֆէ Տը Լա Պուրսի կէջ

Հին եւ ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀՆԵՐՈՒ ԿԱԶՄԱՐԿՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ՄԱՍՆԱՅԻՆԻՉՆԵՐ ՈՒՆԻ

Աշխարհի ամենէն լաւագոյն կարի մեքենաները Մինկըրներն են և ասոնցով մինչեւ ցարք 17,000,000 ծախուած է:

400 հ աւելի վիսայիս և մեքենաներով վարձատրուած, Երաշխատեալ մեքենաներ.

ԱՄԵՆԻՆ ՄԵՆՎ. Վ. Ս. ՏՐՈՒԹԻՒՆԸ
ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ
Փարիզի 1900 ի Տիեզերական արտեսանակչիս մէջ ստացած է շԱՅԹԱՅԻՉ ԲՐՈՒՄՈՅ
ԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԱՐԲՈՒՆԻԿԻՆ
ՀԱՅԹԱՅԻՉ Ե. Բ. ԱՇԻՎԱՅԱՆ ՅԱՆ

Կեղծերէն զգուշանալ, ուղղութիւն գործելու իւրաքանչիւր մեքենայի վրայ Մինկըր յատկանշիմ

Չրի գասեր և նորոգութիւններ, Մինկըր մեքենայից համար, յաճախորդատուներուն մէջ:

Վճարմանը դիւրութիւն

Փոխանակութիւն կրնա՞րուի զը նորոգութիւն ամեն կարգի մեքենայից

Գին ՉԱՓԱՒՈՐ

ՍՈՒԼԹԱՆԻՅԷ

ՄԻՆԿԸՐԻ ՀԱՅԿԵՐԸ ՉԻՆԱՍՈՒՆԵԼՈՒ ՕՐՏԱԿԱՐ ՄԻՉՈՑԸ

Միաստան հաճոյքի համար կը ծխուի. շատեր սակայն իրենց առողջութիւնը կը խանգարեն գործածելով կարգ մը սիկարէթներ, որոնք կը գործեն ու կաւելցեն նի. քոլիտի ազդեցութիւնը և սիկարէթի մաքրութեան չ'ընտելումը կը հաւարեն: Երբ միջոցով հոնքերը չ'ընտելու իւր միակ գործուն կը յանձնարարենք առողջութեան նախանձանքի ծխողներուն այսուհետեւ գործածել միմիայն « Ա. ՆԵՄԵԱՆ ԱՆԿԵԼԻՆԻ ԲՈՒՆԻՉԷՆԻ » Պոլսոյ մէջ հրատարակ հանած և այնքան մեծ ընդունելութիւն գտած ՍՈՒԼԹԱՆԻՅԷ ՍԻԿԱՐԻ ԹՈՒՆԻՉԷՆԻ: Երբ ուրիշները վրայ ունեցած գնահատելի և օգտակար առաւելութիւնները ճանչնալու համար բաւական է միայն անգամ մը փորձել և համոզուիլ թէ արդարեւ 1. Չուտ գաղտնի ընտիր տեսակէ կը բաղկանայ 2. Բոլորովին կանչեալուն նի. քոլիտը. 3. Սիկարէթի մաքրութեան համար 150 թիւթերէ բաղկացեալ ՍՈՒԼԹԱՆԻՅԷ առողջութեանը ամեն ծխողներու մօտ և գործածեցէք միայն « ՍՈՒԼԹԱՆԻՅԷ » սիկարէթներով, եթէ կը փափաքիք ծխելով հաճոյքի և սակայն չ'ընտելու երբեք:

Տուփերէն տաք առ հարիւր կը պարունակեն առթիւ թիւ և խիտ պիտանի նի. էրներ. լացուած տուփ մընդ ուրիշը մեքենայի գործունեութեան զգալի գեղջ. յանձնարարութիւնը կը կատարուի արագ և խնամով: Զրի նմոյշ.

Միակ Գործակատարը ինքհանուր Եղիպտոսի Ս. ԵՒ Վ. ԲՐՈՒՄՈՅԱՆ ԵՂԱՐԱՐԲ

Բազմից փառա փողոց թիւ 48 Աղէքսանդրիա

ԱՂԱՏԱՄԱՐՏ ՕՐԱԲԵՐԸ

Բաժնեգիրն, տարեկան Պոլիս 75 դրշ. գաւառները 100, ամերիկայ 6 տուլար, ուրիշ երկրներ 30 ֆր. ԱՂԱՏԱՄԱՐՏ Շարքարքերը Պոլիս 20 դրշ. գաւառները 25 արտասահման 6 ֆր.

Rédaction du Journal Arménien
AZATAMART
Péra hamal bachi Constantinople

ԱՐԵՒԵԼԸ ՕՐԱԲԵՐԸ

Բաժնեգիրն, Պոլիս 100 և գաւառները տարեկան մէկ անկ Ամերիկա 6 տուլար, արտասահման 36 ֆր.

Հասցէ
Rédaction du Journal Arménien
AREVELK
Galata Constantinople

ՍՈՒՐԶԵՆԻՍ

Գրական, Բարոյական, քաղաքական և արհեստագործական անկախ լրատուագիր

Մուրհանգակը կը հրատարակուի շաբաթը երեք անգամ, Խմբագիր Աստ. Երիցեան

Սոյն թիւթի կանոնաւոր հրատարակութիւնը պայմանաւորուած է թիւթիկի առանկարը վաճառականներէն Պ. Գեորգ Մովսիսեան Ձիւնկարեան:

Բաժնեգիրն տարեկան 7 ռուբլի Հասցէ
Rédaction du journal Arménien
« SOURHANDAK »
Russie Tiflis-Caucase

ՐԱՋՐԱՎԷԳ ԱՄՍՈՒՆԵՐԸ

Բաժնեգիրն 10 ֆր. 4 ռուբլի, 4 տուլար, 50 դրշ. Հասցէ
Rédaction de la Revue
PAZMAVEB
St. Lazar Venis (Italie)

ՊԱՆԴԵՍ ԱՄՍՈՒՆԵՐԸ

Բաժնեգիրն և կանխիկ Տարեկան 15 մր = 6 Րուբլի Խրատուագիր թիւ 1,50 լր. 70 կ. Գրական
Rédaction de la Revue
HANDES AMSORYA
(Autriche) VIENNE

ՏԱՐԱ ՄՈՒՀԱՄՐԷՑ ԱԼԻ ՊԱՊ-ԷԼ-ԻՍԼԱՄ ՏՊԱՐԱՆ «ԱՐՇԱԼՈՅՍ» ԿՈՒՎԷՆՈՒՄԻՆ ԻՄԱՏԸ:

Գիտելու, Թերթերու, Հանդէսներու, Պրոչարներու, Նամակագրութեան, Անվտանգութեան, Վաճառականական տեսչութեան, Այլաբանութեան, Մանագրութեան, և Հայերէն, Անգլիերէն Ծրաններէն, Իտալերէն, Յունարէն, Արաբերէն լեզուներով սպարակական յանձնարարութիւններու համար պէտք է դիմել ԱՐՇԱԼՈՅՍ Տարաւոր խնամակար և մասնաւոր սպարարիւն ունենալու համար:

Զինկոներու սպարարիւնը անհամեմատ խնամով կը կատարուի և մեծատու աւելի շնորհակալութիւն արժանանալու ալ կը հրաւիրուի, ըլլա՞յ յանձնարարական ըլլա՞յ վաճառականական:

Եղած յանձնարարութեանց գումարին Լեւր Կսեմիկ ի կատարածները անհողորտեան լին ատնուի: